

JÚNÍ 1977 54

FÉLAGSBLAÐ NÝALSSINNA

Fréttir og félagsmál

Lífið hér á jörðu er landnám frá fullkomnari lífstöðvum, sem eru ekki í neinum andaheimi, heldur á öðrum jarðstjörnum.

Helgi Pjeturss

Útgefandi: Félag Nýalssinna.
Álfhólsvegi 121, Kópavogi, sími 40765.
Pósthólf 1159, Reykjavík.

Umsjónarmaður:
Ingvar Agnarsson.

Vetrarbrautahópur (NGC 6027) í Höggormsmerki

(Sjá forsíðumynd)

Þrjár þessara vetrarbrauta virðast vera flatvaxnar (lenticulaires) og tvær þyrillaga, og sést á rönd annarrar þeirra. Þessar vetrarbrautir eru í sterku aðdráttarsambandi hver við aðra og sýna merki þess, að hafa aflagast vegna „flóðölduáhrifa“. Augljóst er að þessar vetrarbrautir tilheyra sama stjarnæðlisfræðilega hópnum.

Ingvar Agnarsson.

(Heimild: La nouvelle Astronomie)

Fréttir af félagsstarfi

Félagsfundur 3. nóvember 1976.

Þann 3. nóvember, 1976, var haldinn félagsfundur í Félagi Nýalssinna að Álfrólsvégi 121 í Kópavogi.

Fundurinn hófst kl. 9 Fundinn sótti 18 manns.

Formaður, Kjartan Norðdal, setti fundinn, og kynnti fundar-efni. Hann bað Gunnar Grímsson að vera fundarstjóra og Ingvar Agnarsson að vera fundarritara.

Umsókn um inngöngu í Félag Nýalssinna var lesin upp: Hafsteinn Jósefsson, Efstahjalla 13, Kópavogi. Var umsókn hans samþykkt einróma.

Þessu næst las ritari, Ingvar Agnarsson, fundargerð síðasta fundar, frá 6. október, og var hún samþykkt eftir að smávægi-legar leiðréttingar höfðu verið gerðar.

Þorsteinn Guðjónsson bar fram fyrirspurn til Kjartans Norðdals um aðra spurningu hans frá síðasta fundi, en hún fjallaði um mál Kaabers og Helga, og bað um greinargerð frá hans hendi.

Kjartan Norðdal svaraði fyrirspurn Þorsteins, og kvað bestu svörin vera frá Helga Þjeturss sjálfum, þar sem hann einmitt ræðir þessi mál á nokkrum stöðum. En Kjartan kvaðst ekki sjá fram á, að það kæmi neinsstaðar fram af hálfu Helga að Kaaber hafi haft hugsamband við sig, eða að hann hefði lifað lengur en talið hefur verið.

Þorsteinn kvaddi sér hljóðs og svaraði þessu með því að leggja fram ljósrít af yfirlýsingu nokkurra þjóðkunnra manna, sem birt var í tímaritinu Helgafelli, árið 1944.

Fleiri lögðu hér orð í belg og má þar nefna eftirtalda: Gunnar Grímsson, Pétur Gíslason, Árna Vigfússon, Huldu Valdimarsdóttur, Þorstein Jónsson á Úlfsstöðum, Helga Guðlaugsson.

Landeignarmál og húskaupamál.

Kjartan kom með stóran uppdrátt að skiptingu landsins í Laugardal, og hengdi hann uppá vegg, svo allir gætu séð.

Vorið 1973 eignaðist Félag Nýalssinna landshlutann, sem er 51 ha að stærð, en Guðrún Grímsdóttir var gefandi þess, eins og félögum er kunnugt.

Kjartan lýsti pörtunum tveim, sem félagið á að hálfu á móti Guðmundi Grímssyni, og telur að enginn vafi leiki á því að eystri parturinn, þar sem er tunga milli tveggja lækja, sé ólíkt verðmeiri en hinn parturinn.

Þorsteinn Guðjónsson tók til máls og lýsti því yfir að hann hefði verið trúnaðarmaður Guðrúnar og systkina hennar frá upphafi þessa máls. Guðmundur Grímsson dró handa sér og FN tunguna milli lækja, en það er einmitt upphaldsblettur Guðmundar frá bernskuárum hans, og óskaði hann eftir, að félagið gæfi sér eftir þennan blett. Þorsteinn kvaðst enn óska þess, að félagið gerði ekki ágreining út af þessu máli.

Ingvar ræddi um hvort skynsamlegra mundi ekki vera, að knýja á, að fá öllu landinu skipt, og reyna eftir það að fá skipti á pörtum, og þá okkar heildarlandsvæði allt á einum og sama stað.

Pétur Gíslason: Félag okkar á ekki að vera fjárplógsstefna. Við megum ekkert gera, í sambandi við gjafir til félagsins, án þess að athuga vel, hvort þær ráðstafanir eru í anda Helga Þjeturss.

Árni Vigfússon: Er nauðsynlegt að selja þetta land nú? Er nauðsyn á að kaupa hús niðri í bæ? Hver er tilgangur með hús niðri í bæ?

Þórarinn Helgason kvaddi sér hljóðs: Höfum við hugsað húskaupamálið á félagslegum grunni? Væri ekki eðlilegra að miða nánustu framtíð félagsstarfsemi við Kópavog, þar sem starfsemi F.N. er nú? Kópavogur er í miðju stórs þéttbýlissvæðis.

Ég tel skynsamlegra að byggja nýtt og hugsa stórt, heldur en að kaupa gamalt hús, sem miklar breytingar mundi þurfa að gera á.

Helgi Guðlaugsson ræddi um húskaup í Reykjavík, og kvað aldrei hafa komið fram mótmæli gegn þeirri hugmynd.

Þorsteinn Jónsson sagði að hugsjónir yrðu að vera með í starfi, þær væru raunar mikilverðasta málið.

Kjartan Norðdal sagði frá því að ungur sálfræðinemi, Haukur Matthíasson, hefði nýlega lagt fram prófritgerð hjá kennurum sínum í sálfræði í Háskólanum, þar sem hann bar saman draumakenningu Nýals og aðrar kenningar um drauma. Kennararnir komust að þeirri niðurstöðu, að veita bæri nemandanum háa eink-

unn fyrir titgerðina þrátt fyrir það, að nemandinn héldi fram skilningi dr. Helga Pjeturss á eðli drauma.

Fleira var ekki tekið fyrir og fundi slitið kl. 11,45.

Ingvar Agnarsson, fundarritari.

Félagsfundur 1. desember 1976.

Félagsfundur var haldinn miðvikudaginn 1. des. 1976 að Álfhólsvegi 121 í Kópavogi.

Fundinn sóttu 25 manns.

Fundurinn hófst kl. 21.

Formaður, Kjartan Norðdal, setti fundinn og það Gunnar Grímsson að vera fundarstjóra og Ingvar Agnarsson að vera fundarritara.

Tvær umsóknir bárust um inngöngu í félagið:

Kristján Þór Þórisson, Háaleitisbraut 16 B og Harald Haraldsson, Sogavegi 50, Reykjavík. Voru þeir samþykktir einróma sem félagsmenn.

Þessu næst las ritari, Ingvar Agnarsson, fundargerð síðasta fundar, þann 3. nóvember. Var hún samþykkt einróma.

Landskiptamál.

Næstur tók til máls Kjartan Norðdal og gerði grein fyrir jarðarparti félagsins í Laugardal; rakti hann nokkuð aðdraganda þessarar eignar F. N. og gang mála viðvíkjandi þessu landi síðan. Kvaðst hann hafa farið austur í Laugardal nýlega og rætt þar við oddvita hreppsins ásamt Helga Guðlaugssyni og Gunnari Grímssyni.

Kjartan kvaðst hafa farið í gærkvöldi til Guðmundar Grímssonar, ásamt Gunnari Grímssyni, gjaldkera félagsins, og átt við hann vinsamlegar umræður um skiptingu viðkomandi jarðarparta milli Guðmundar Grímssonar og Félags Nýalssinna, en hlutur F. N. verður um 6 ha úr þessum tveim hlutum, sem þegar eru orðin skipti á.

Kjartan las síðan upp samningsuppkast, gert 19. nóv. 1976, milli Guðmundar Grímssonar og Félags Nýalssinna, sem felur í sér, að tveim samningshlutum þeirra (merktir A á uppdrætti) verði

Kjartan Norðdal tók til máls og sagðist ekki hafa gert ráð fyrir, að tillaga um landsölu yrði samþykkt án einhverra mótmæla. En

skipt hvorum um sig á milli þessara tveggja eignaraðila á þann hátt, sem merkt er fyrir á upprætti.

Nokkrir tóku til máls og studdu þessa skiptatillögu, þeir: Benedikt Björnsson, Árni Vigfússon og Atli Hraunfjörð.

Síðan var tillagan eða samningsuppkastið borin upp og samþykkt með 19 samhljóða atkvæðum.

Landsölumál og húskaupamál.

Helgi Guðlaugsson reifaði þetta mál og rakti sögu þess í stórum dráttum. Hann las upp tillögu um stjórnusambandsstöð, sem flutt var á félagsfundi 1974.

Áframhald þessa máls rakti hann m. a. á þessa leið:

Árið 1975 flutti Ingvar Agnarsson tillögu um að stjórninni væri falið umboð til að kanna og undirbúa byggingu stjórnusambandsstöðvar

Árið 1976 flutti Kjartan Norðdal tillögu um að kaupa hús í Reykjavík til starfsaðstöðu og til kynningar á málefnum Nýalsinna. Skýrði hann frá því að húsið Bankastræti 10 væri til sölu um þær mundir.

Síðar var á félagsfundi borin fram tillaga um að selja hluta lands F. N. í Laugardal og verja því fé til kaupa á húsi í Rvík.

Síðar var á félagsfundi kosin 3ja manna nefnd til að annast undirbúning að slíkum húskaupum.

Fjáröflun hefur verið reynd til þessara kaupa, en árangur orðið minni en svo að nægja muni.

Helgi kvað það álit sitt, að sala á landshluta F. N. í Laugardal sé forsenda þess, að unnt verði að koma upp starfsmiðstöð í Reykjavík.

Árni Vigfússon tók næstur til máls og þakkaði síðustu ræðumönnum. Kvaðst hann fyrst vilja ræða um landsölumál og húskaupamál. Hann gat þess, að nú væri kreppa í fjármálum og mundi því verða erfitt að fá gott verð fyrir þessar spildur, sem stendur. Hann kvaðst álíta að of snemmt væri að fara út í þessa landsölu og dró í efa, að kaup á gömlu húsi í Rvík væru réttmæt. „Væri þá ekki eðlilegra,“ spurði hann, „að safna fé til að byggja nýtt hús?“ Hann beindi og þeirri spurningu til stjórnarinnar, hvort ætlunin væri að flytja miðilsstarfsemi félagsins og fundahöld í það hús, sem keypt yrði í Reykjavík. Hann kvað sér sýnast þetta hús í Kópavogi nægilega stórt fyrir þá starfsemi, sem nú fer hér fram.

hann kvaðst vera sannfærður um, að húsnaði í Reykjavík mundi verða málefni Nýalssinna til framdráttar. Hann kvaðst halda að unnt yrði að selja landspildu í Laugardal fyrir allgott verð.

Atli Hraunfjörð spurði: „Væri ekki réttara, að selja allt landið í einu lagi, heldur en bara 6 hektara úr því?“

Kjartan Norðdal kvað Guðmund Grímsson hafa sýnt sér uppdrætti, sem sýna, svona hér um bil, tilvonandi landsvæði Félags Nýalssinna, það sem er uppi í heiðinni, og virtist sér, að einnig það landsvæði væri mjög aðlaðandi.

Pétur Gíslason mælti á þessa leið: „Helgi Pjeturss sagði: „Ekki verður slysammt á Íslandi það sumar, sem stjörnusambandsstöð verður reist á Íslandi.“ En undanfari verður að vera í þessu máli sem öðrum. Það er hugarfarar fólksins, sem verður að breytast. Helgi Pjeturss fann sönnun fyrir því, að sálin er nýtt efni, en hann var ekki nægilega mikill eðlisfræðingur til þess að hann gæti farið nægilega út í þau mál. Þetta félag þarf að upplýsa og mennta sína meðlimi í eðlisfræði. Við verðum að kenna kennurum og menntamönnum að skilja og meta kenningar Helga Pjeturss og þá nýju stefnu, sem hann boðaði.“

Þórarinn Helgason tók til máls og spurði, hvort ekki væru einhverjir annmarkar á því að unnt væri að selja landið í Laugardal, þar sem t. d. Þorsteinn Guðjónsson hefur verið trúnaðarmaður Guðrúnar Grímsdóttur í þessu máli, verður þá ekki að leita samþykkis hans, til þess að landsala geti farið fram. Hann hvað það hafa komið fram á síðasta fundi, að sala landsins væri hreint peningasjónarmið. Þórarinn hvaðst ekki vera sammála því, að þetta kalda peningasjónarmið ætti eitt að ráða.

Þórarinn bar fram eftirfarandi tillögu:

Fundur í Félagi Nýalssinna haldinn 1. desember 1976 telur að landsölu- og húsakaupamál þau, sem hér hefa verið til umræðu, séu að verulegu leyti ótímabær og hvorki nægilega kynnt félagsmönnum almennt né á þeim rökum reist, sem mæli með sölu á landi Félagsins í Laugardal.

Ennfremur telur fundurinn, að peningasjónarmið, sem risið hafa í máli þessu, séu óraunhæf að sinni og miður viðeigandi, enda samrýmist ekki stefnu Nýals eins og á þeim hefur verið haldið. Þess vegna samþykkir fundurinn að umræðu máls þessa sé lokið og tekur fyrir næsta mál á dagskrá.

Þórarinn Helgason.

Þórarinn Helgason fór fram á það, við fundarstjóra, að nafnakall væri viðhaft við afgreiðslu þessarar tillögu.

Fundarstjóra, Gunnari Grímssyni, þótti ástæðulaust að viðhafa nafnakall. Las hann síðan tillöguna upp til samþykktar eða neitunar, og óskaði eftir handauppréttingu. Var tillaga Þórarins felld með 12 atkvæðum gegn 4.

Nokkrar umræður urðu enn, bæði um landsölumál og húsa-kaupamál. Kjartan Norðdal tók þar fyrstur til máls en á eftir honum tóku til máls eftirtaldir menn:

Árni Vigfússon, Helgi Guðlaugsson, Magnús Norðdal, Ingvar Agnarsson, Gunnar Grímsson, Ægir Ólafsson, Atli Hraunfjörð, Benedikt Björnsson, Pétur Gíslason, Þorsteinn Guðjónsson.

Fundarstjóri las upp tillögu frá formanni um að fresta frekari umræðum um þessi mál, og var sú tillaga samþykkt.

Næst las fundarstjóri, Gunnar Grímsson, upp svohljóðandi tillögu:

Tillaga um félagsgjald í Félagi Nýalssinna árið 1977.

Undirritaðir leggja til að félagsgjald ársins 1977 verði fimm þúsund krónur, með þeim undantekningum sem löngum hafa tíðkast í félagi okkar.

*Gunnar Grímsson,
Helgi Guðlaugsson,
Sig. Benediktsson.*

Var hún síðan borin undir atkvæði og samþykkt án mótmæla. Fleira var ekki tekið fyrir og fundi slitið kl. 23,35.

Ingvar Agnarsson, fundarritari.

Félagsfundur 5. janúar 1977.

Ár 1977 miðvikudag 5. jan. var hinn mánaðarlegi félagsfundur í Félagi Nýalssinna haldinn í Stjörnusambandsstöðinni að Álfrólsvogi 121. Formaður, Kjartan Norðdal, setti fundinn og bað Benedikt Björnsson að gegna starfi fundarstjóra og Gunnar Grímsson að rita fundargerð í forföllum ritara, Ingvars Agnarssonar, sem ekki gat mætt á fundinn.

Fyrir fundinn var lögð eftirfarandi dagskrá:

1. Upptaka nýrra félaga.
2. Lesin fundargerð síðasta fundar.
3. Landsölumál og húsa kaup. — Atkvæðagreiðsla. —
4. Önnur mál.

Undir lið 1 kom fram ein inntökubeiðni frá Ágústu G. Samúelsdóttur, Stóru-Reykjum í Fljótum, sem hlaut samþykki fundarins.

Í forföllum ritara las formaður fundargerð síðasta fundar.

Við fundargerðina komu fram þessar athugasemdir: Atli Hraunfjörð kvaðst ekki hafa samþykkt tillögu um landskipti milli Guðm. Grímssonar og F. N. en í fundargerð var tillagan talin samþ. mótaskvæðalaust.

Þá benti Benedikt Björnsson á að það kæmi ekki fram í fundargerðinni að á fundi þessum hefði umræðu um landsölu og húsa kaup verið lokið, en atkvæðagreiðslu frestað til næsta fundar.

Við þessa athugasemd B. B. risu nokkrir fundarmenn upp og mótmæltu þessari skoðun og töldu að umræður ættu að halda áfram á þessum fundi.

Guðm. á Kópavatni lýsti yfir því álitum að kröfu Þórarins Helgasonar um nafnakall við dagskrártillögu hans, hefði verið ranglega neitað á umræddum fundi, af fundarstjóra og kvaðst hann taka þá tillögu upp að nýju.

Þessu neitaði fundarstjóri og kvað þessa kröfu ekki hafa stöð í almennum fundarsköpum og nafnakall tíðkaðist aðeins á fundum sérstaklega kjörinna fulltrúa.

Helgi Guðlaugsson taldi það hafa komið skýrt fram í fundarboðum og allri málsmeðferð að umræðum um mál þetta hefði verið lokið en atkvæðagreiðslu frestað til þessa fundar svo mönnum gæfist kostur á að hugleiða málið.

Þorsteinn Jónsson á Úlfstöðum kvaðst harma það að mál þetta hefði komið fram og orðið mönnum mikið misklíðarefni í félagi sem miklu skipti að einhugur ríkti í.

Pétur Gíslason bar fram tilmæli um að tillagan um landsölu yrði dregin til baka.

Þorsteinn Guðjónsson mótmælti harðlega þeirri málsmeðferð að slíta frekari umræðu. Kvaðst hann myndi flytja stutta greinargerð um málið jafnvel þótt fundarstjóri heimilaði honum ekki orðið. Til þess kom þó ekki því fundarstjóri kvaðst vilja gefa honum þetta tækifæri, en þar með væri umræðum lokið, enda mætti öllum vera ljóst að frekari orðræður myndu engu breyta um atkvæðagreiðslu.

Flutti Þorsteinn stutta greinargerð um málið. Komu þar fram flest sömu rök og á fyrri fundum. Sala lands væri mjög óskynsamleg og óheppilegur tími til að ná hagkvæmri sölu.

Í tillögunni væri húsakaupanefnd falið vald sem aðeins væri í höndum félagsfunda og loks væri gengið á snið við óskir gefanda um að öll ráðstöfun á landi þessu skyldi gerð að fengnu samþykki hans, þ. e. Þorsteins Guðjónssonar.

Þá lýsti fundarstjóri yfir að nú færi atkvæðagreiðsla fram og myndi hún verða skrifleg, og fylgir hér með eintak af atkvæðaseðli, sem menn fengu í hendur. Fundarstjóri minnti á að vissar reglur eru í lögum F. N. um rétt manna til atkvæðagreiðslu, bæði um greiðslu tilskilinna gjalda og hve lengi menn hafa verið félagar. Seinlegt væri að kanna nákvæmlega hverjir hefðu full réttindi, en treyst væri á drengskap manna að segja þar til sjálfir.

Fundarstjóri tilnefndi þrjá menn til að dreifa seðlum og annast talningu, þá Árna Vigfússon, Hauk Jónsson og Sigurð Benediktsson.

T I L L A G A.

Fundur í Félagi Nýalssinna 5. jan. 1977 samþykkir eftirfarandi:

- 1. Að heimila sölu á þeim 5—6 ha. af landi F.N. úr jörðinni Gröf í Laugardalsbreyppi, sem nú hafa verið útmældir og merktir á uppdrætti.*
- 2. Að fé því sem fæst fyrir hið selda land verði varið til kaupa á húsnæði fyrir starfsmiðstöð félagsins miðsvæðis í Reykjavík.*
- 3. Að umsjón með sölu og kaupum verði í höndum húskaupanefndar, enda starfi hún í fullu samráði við F. N. að þessum málum. Skal nefndin gera grein fyrir ráðstöfun fjárens á næsta félagsfundi eftir að húskaupin hafa farið fram.*

Atkvæði um tillögu þessa féllu þannig að fyrsti liður fékk 23 já og 12 nei.

Annar liður 23 já og 9 nei.

Þriðji liður 22 já og 10 nei.

Fundarstjóri lýsti yfir að samkvæmt lögum F. N. þurfa tillögur á borð við þessa að hljóta samþykki $\frac{2}{3}$ sem atkv. greiða. Fyrsta lið tillögunnar skorti eitt atkvæði til að ná samþykki. Væri tillagan því felld og samkvæmt eðli málsins hefði samþykki á 2. og 3. lið ekkert gildi, ef liður 1 er felldur.

4. Undir liðnum önnur mál gaf formaður þær upplýsingar að sér hefði borist dánargjöf til minningar um horfinn féлага í F. N., Guðmund Kristinsson, eru það ríkisskuldabréf að nafnverði 60 þús. kr. með þeim tilmælum að fé þetta renni til byggingar stjórnu-sambandsstöðvar á vegum félagsins.

Afhenti formaður gjaldkera gjöf þessa til varðveislu.

Fleiri höfðu ekki kvatt sér hljóðs undir þessum lið og lýsti fundarstjóri yfir að dagskráin væri tæmd og sagði fundi slitið.

Gunnar Grímsson, fundarritari.

FÉLAGSFUNDUR

var haldinn í félagi Nýalssinna, miðvikudaginn 3. febrúar 1977, kl. 9 e. h.

Fundinn sátu 22 menn.

Formaður, Kjartan Norðdal, setti fundinn og bað Gunnar Grímsson að vera fundarstjóra og Ingvar Agnarsson að vera fundarritara.

Inntökubeiðni barst frá Elínu K. Banine, Lönguhlíð 11, Rvík. Var hún samþykkt sem nýr félagsmaður.

Úrsögn: Ragnar Alfredsson, Mávahlíð 1, Rvík., sendi skriflega úrsögn úr félaginu, og var hún tekin til greina.

Gunnar Grímsson las fundargerð síðasta fundar 5. janúar 1977, en hann var ritari á þeim fundi vegna fjarveru Ingvars Agnarssonar, ritara félagsins.

Nokkrar athugasemdir um fundargerðina komu frá Atla, Kolbrúnu og Kjartani Norðdal.

Atli Hraunfjörð fór fram á að ummæli úr ræðu Þorsteins Guðjónssonar á fundinum 5 janúar yrðu bókuð, en Gunnar Grímsson svaraði og kvað erfitt að bóka orðrétt það sem talað væri í löngu máli.

Að öðru leyti var fundargerðin samþykkt.

Kjartan Norðdal vakti máls á því atriði varðandi aðalfund, samkvæmt lögum félagsins, að útdráttur manna úr núverandi stjórn skyldi fara fram á þessum fundi. Síðan voru miðar dregnir út og komu upp þessi nöfn: Þorsteinn Guðjónsson, Ingvar Agnarsson, Sigríður Jónsdóttir.

Umræður urðu ekki um þessi mál.

Landsölu- og húskaupamál.

Helgi Guðlaugsson reifaði það mál og rakti nokkuð gang þess á mörgum fundum félagsins á fyrra ári, og lyktaði með því að síðasti félagsfundur samþykkti ekki sölu á landi félagsins í Laugar- dal til þessara húskaupa. Landsölunefnd hefur síðan nokkuð velt þessum málum fyrir sér, hvort hætt skuli endanlega við kaup á starfsmiðstöð í Reykjavík, eða hvort reyndar skuli aðrar leiðir til að koma þessu máli áleiðis. Félagið á í sjóði í þessum tilgangi um 1,5 milljón króna, en það hrekkur auðvitað skammt. Allt slíkt húsnæði hefur hækkað, og er í mikilli hækkun. Hús, sem kostað hefði á fyrri hluta síðasta árs um 6—7 milljónir, mun nú kosta um 9 til 10 milljónir. Húskaupanefnd leggur til að fest verði kaup á hæfilegu húsi til þessarar starfsemi, og treysta á, að úr rætist síðar, þegar fólk sæi, að skrefið hefði verið stigið.

Þorsteinn Guðjónsson tók til máls, og studdi tillögu Helga um fjársöfnun. Fleiri lögðu orð í belg um þessi mál og voru það þeir Atli Hraunfjörð, Pétur Gíslason og Kjartan Norðdal.

Kjartan Norðdal tók til máls og talaði á þessa leið: „Ég hef rætt við Guðmund Einarsson hjá Sálarrannsóknarfélagi Íslands, Erlend Haraldsson, sálfræðing og Halldór Laxdal. Sálarrannsóknarmenn hafa sótt um lóð undir rannsóknarstöð á Öskjuhlíð. Ég hef rætt um þessi mál við þá, sem að þeim standa. Ég vil geta þess, að Erlendur Haraldsson og Þorsteinn Þorsteinsson frá Húsa- felli voru með gertilaunir og nýlega hafa þeir aftur endurtekið þessar tilraunir. Þeir telja niðurstöður þessara tilrauna vera mark- tækar. Erlendur Haraldsson hefur verið á þingi fyrirburðafraeðinga í Edinborg, og á því þingi ræddi hann þessi mál og skýrði frá til- raunum.

Kjartan Norðdal ræddi um atkvæðagreiðslu um landsölu þá, sem fram fór á félagsfundi 5. janúar og hversvegna grunur hefði vaknað hjá sér um það, að einn atkvæðaseðill hefði komið frá Ragnhildi Þorsteinsdóttur, sem var á fundinum en ekki í félaginu.

Af þessu tilefni las *Steingerður Þorsteinsdóttir*, systir Ragn- hildar eftirfarandi yfirlýsingu frá Ragnhildi:

Úlfsstöðum, 23. jan. 1977.

Ég undirrituð neita þeim sökum, að ég hafi greitt at- kvæði á félagsfundi Nýalssinna 5. janúar s. l.

*Ragnhildur Þorsteinsdóttir,
Úlfsstöðum.*

Kjartan Norðdal ræddi um nýlega útkomna bók Þorsteins Guðjónssonar „*Astrobiology*“ á ensku, en um auglýsingar á þeirri bók hefur orðið nokkur skoðanamunur milli formanns og höfundar bókarinnar.

Á fundinum urðu nokkrar deilur milli Kjartans og Þorsteins um þessi mál og aðrir, sem tóku til máls út af þessu atriði voru: Pétur Gíslason, Sigríður Guðmundsdóttir, Kolbrún Norðdal, Atli Hraunfjörð, Sveinn Haraldsson, Þórarinn Helgason, Sigríður Jónsdóttir. Að vísu blönduðust fleiri mál inn í þessar umræður, og skal það ekki rakið hér.

Að lokum bar Kjartan fram svohljóðandi tillögu:

Tillaga til félagsfundar 3/2 1977.

Fundurinn samþykkir að bók Þorsteins Guðjónssonar, „ASTROBIOLOGY“, sé auglýst í nafni Félags Nýalssinna, sem og seld á vegum þess.

Kjartan Norðdal.

Fundarstjóri bar upp þessa tillögu og var hún samþykkt með 10 atkvæðum gegn 2.

Ingvar Agnarsson minntist á Félag Nýalssinna á Akureyri, en það hefur verið starfandi í rúmt ár. Hafa þeir haldið uppi reglulegum fundum og gert nokkrar miðilsfundatilraunir. Eitt eintak af blaði hefur verið gefið út á vegum þess, og er efni þess athyglisvert. Félagsmenn eru nú 17. Formaður félagsins er Þorbjörn Ásgeirsson og hefur hann unnið að málum þess af miklum áhuga og orðið nokkuð ágengt í því að vekja áhuga á málefnum Nýalssinna. Ingvar ræddi um tímaritið *Lífgeisla* og bauðst til að sjá um útgáfu þess félaginu að kostnaðarlausu, í eitt ár enn, og sömuleiðis að sjá um útgáfu og taka á sig kostnað við útkomu Félagsblaðs Nýalssinna í jafnlangan tíma.

Gjöf til félagsins.

Þá minntist Ingvar á gjöf frá *Sveini Haraldssyni* til félagsins, en það er innrömmuð mynd, með fiðrildum frá Malasíu. Færði hann gefanda þakkir frá félaginu. Þessi mynd prýðir nú samkomusal félagsins.

Fleiri mál voru ekki tekin fyrir og fundi slitið kl. 23,30.

Ingvar Agnarsson, fundarritari.

LÍFGEISLAÚTGÁFAN

Einhverntíma fyrir 1940 vakti Þorsteinn Jónsson máls á því við Helga Pjeturss að stofna útgáfufélag til að efla bókaútgáfu á lífstefnuleið. Segir Þorsteinn, að Helga hafi fundizt þetta snjallræði og óskað þess, að það kæmist í framkvæmd. Svo varð þó ekki, að því sinni, og hafði Guðjón Guðjónsson heiðurinn af því að gefa út síðari bækur Helga Pjeturss.

Á síðustu árum hefur Þorsteinn Jónsson þrífaldlega haft orð á því við nánustu kunningja sína, að nú væri ráð að gera þessa gömlu hugmynd að veruleika. Smámsaman fóru menn að gefa þessu gaum, og þar kom, að *Lífgeislaútgáfan*, eða Útgáfufélagið Lífgeislar, var stofnað að Vitateig 7 á Akranesi þann 29. ágúst 1976. Stofnendur voru þessir:

Guðmundur Þorsteinsson, Klafastöðum
Þorsteinn Jónsson, Úlfsstöðum
Ingvar Agnarsson, Kópavogi
Sveinn Haraldsson, Kópavogi
Daníel Ingi Pétursson, Miðhúsum A.-Hún.
Páll Björnsson, Fagurhólsmýri
Steingerður Þorsteinsdóttir, Kópavogi
Þorsteinn Guðjónsson, Kópavogi.

Síðar bættist við: Magnús Sigurðsson, Grafarbakka, Hrunamannahr. Og gamalt framlag frá Vigfúsi Brynjólfssyni tengir nafn hans þessu máli.

Sigurður F. Ólafsson átti þátt að undirbúningi félagsins, en hann var látinn áður en til stofnunar þess kom. Fyrsta útgáfuverkefnið var, eins og fyrirhugað hafði verið, bókin *Astrobiology* sem auglýst er á öðrum stað hér í blaðinu. Meðal fjármuna sem til þessarar framkvæmdar hafa fengizt er sjóður sem stofnaður var af ónefndum gefanda árið 1973 á vegum Félags Nýalssinna og Benedikt Björnsson, þáverandi formaður hefur síðan varðveitt unz hann skilaði honum nú til hinnar fyrirhuguðu ráðstöfunar. — En annars hafa félagsmenn sjálfir skotið saman því fé sem þurfti. — Á þennan hátt er Félag Nýalssinna aðili að útgáfu bókarinnar *Astrobiology*, en vegna féleysis þess þótti ekki fært að leita til þess um frekari framlög. En því betur verður þeginn allur „móralskur“ stuðningur félagsins við nauðsynlega útgáfustarfsemi, og er óskandi að allir félagsmenn verði einhuga um að styðja þetta nauðsynjamál.

P. G.

FÉLAGSFUNDUR

í Félagi Nýalssinna var haldinn að Álfrólsvégi 121, Kópavogi, 2. mars 1977 og hófst kl. 21,00. Mættir voru 21 maður.

Varaformaður *Helgi Guðlaugsson* setti fundinn í fjarveru formanns, Kjartans Norðdal og kynnti eftirfarandi dagskrá:

1. Lesin fundargerð síðasta fundar.
2. Tillaga frá stjórn félagsins um aðalfundardag.
3. Uppástungur fundarmanna um 2 menn í aðalstjórn og 1 varamann.
4. Önnur mál.

Ingvar Agnarsson las fundargerð síðasta fundar 5. janúar 1977, og var hún samþykkt.

Pá bar *Helgi Guðlaugsson* upp tillögu um það, að aðalfundur yrði haldinn miðvikudaginn 6. apríl, og var það samþykkt án athugasemda.

Helgi Guðlaugsson ræddi um og óskaði eftir uppástungum fundarmanna um ritara, meðstjórnanda og varamann.

Magnús Norðdal stakk upp á eftirfarandi mönnum:

Kjartan R. Kjartansson sem ritara, Sigríður Jónsdóttir sem meðstjórnanda og Þórir Kristinsson sem varamann.

Þóririnn *Helgason* kvaddi sér hljóðs. Kvaðst hann stinga upp á að stjórnin yrði óbreytt næsta ár, þannig að *Ingvar Agnarsson* yrði áfram ritari, *Þorsteinn Guðjónsson* meðstjórnandi og *Sigríður Jónsdóttir* varamaður. Flutti Þóririnn síðan greinargerð með þessari tillögu sinni. Fer úrdráttur hennar hér á eftir:

„Ég kveð mér hljóðs varðandi kosningu þriggja manna í stjórn Félags Nýalssinna í stað þeirra sem út úr stjórninni voru dregnir á síðasta fundi, þeirra *Ingvars Agnarssonar*, *Þorsteins Guðjónssonar* og *Sigríðar Jónsdóttur*.

Ég hef tekið upp á blað meginefni þess, sem ég vildi segja. Hvorttveggja er, að ég vil ekki þreyta ykkur með fleiri orðum, en ég get komist af með og hins vegar, að ég vil hafa orð mín á hreinu, ef þau valda ágreiningi.

Það er þá fyrst að segja, að ég legg til að áðurnefnd Ingvar, Sigríður og Þorsteinn verði kosin aftur í stjórnina. Það eitt horfir til friðar í félaginu, en hitt beinlínis til ófriðar að stinga þeim út. Sundurleitar skoðanir verða alltaf til staðar og þær þurfa og eiga fyrst og fremst að koma til athugunar innan stjórnarinnar.

Það var náttúrliga tilviljun, að þessi nöfn áðurnefnd voru dreg-

in út á fundinum síðasta. Tilviljun að þau komu upp eins og raun bar vitni. En þó að sú tilviljun hefði komið á daginn að önnur nöfn hefðu verið dregin úr hefði það engu breytt um afstöðu mína. Ég hefði lagt til að kjósa sömu menn. Í því efni hef ég þessi rök. Í fyrsta lagi þau, að nöfnin eru dregin úr af tilviljun og þá er það að mínu áliti misnotkun á aðstöðumun að fella þá menn úr stjórninni með atkvæðavaldi. Ákvæði laga um þessa tilhögun getur ekki hafa verið sú, að gera upp á milli þeirra manna, sem kosnir voru í fyrria, heldur það að koma skipan á þetta nýja form.

Skodanamunur þarf alls ekki að valda óvild manna á milli. Máltæki segir: „Svo lengi lærir, sem lifir“, og þeir, sem lengi hafa skipst á skodunum ættu að vera búnir að læra nóg til þess að geta unnið heilshugar saman sem Nýalssinnar. Slíkt viðhorf kom í ljós á síðasta fundi, þegar Kjartan Norðdal lagði fram tillögu um að Félag Nýalssinna leyfði Þorsteini Guðjónssyni að auglýsa bók sína í nafni félagsins. Rek ég ekki þau átök sem á milli þeirra fóru á fundinum útaf bók þessari, enda öllum í fersku minni. En sáttatillboðið á Kjartan óskipta þökk fyrir.

Þegar tillagan var lesin upp, reis Þorsteinn úr sæti og tók í höndina á Kjartani. Þetta var stór stund og skyldi seingleymd og orka sem fyrirmynd þess er koma skal.

Sem sagt, ég legg til að sömu menn verði endurkjörnir í stjórnina.“

Þórarinn Helgason tók enn til máls, og óskaði eftir, að Kjartan Norðdal yrði áfram formaður félagsins.

Hrafnhildur lýsti yfir, að ekki lægi fyrir að Kjartan yrði óvirkur í stjórninni næsta ár.

Þorsteinn Guðjónsson las upp bréf til stjórnarmeðlima félagsins, frá formanni, Kjartani Norðdal. Er það dagsett 4. febrúar 1977, svohljóðandi:

Kæri félagi!

Ég hef sent öðrum stjórnar- og varamönnum í stjórn F. N. samhljóða bréf, svohljóðandi:

Af sérstökum ástæðum hefi ég ákveðið að draga mig alveg í hlé frá öllum félags- og stjórnarstörfum í F. N. um óákveðinn tíma.

Ég bið velvirðingar á þeirri röskun, sem þetta hefir í för með sér, varðandi n. k. stjórnarkjör og fundastörf, en ákvörðun minni verður ekki breytt.

Með þökk fyrir samstarfið,
Kjartan Norðdal.

Umræður urðu ekki meiri um þessi mál.

Pétur Gíslason: „Ekki er nóg að berjast fyrir kenningum dr. Helga Pjeturss, heldur verður maður líka að vita og skilja þau efni til hlítar, sem barist er fyrir. Á hverjum fundi ætti einhver að koma fram, sem hefði með höndum slíka fræðslu.

Þorsteinn Guðjónsson mælti á þessa leið: Á fundi 3. febrúar ræddi Kjartan Norðdal um samstarf við sálarrannsóknarmenn, og fengu tillögur hans góðar undirtektir fundarmanna. Taldi Þorsteinn æskilegt, að slíkt samstarf mætti takast á sviði ýmiskonar rannsóknna, er snerta þessi mál. Við ættum ekki að horfa lengur eingöngu inn á við, heldur ekki síður út á við, og ættum að stuðla að almennum rannsóknum hér á landi.

Gunnar Grímsson kvað mjög athugandi, hvort hefja ætti samstarf við sálarrannsóknarmenn um byggingu. Bæði félögin hafa starfrækt sálarrannsóknir, sambandstilraunir, í þessu eiga þau sammerkt. Til þess að unnt sé að sinna sambandstilraunum, þarf góða miðla. Samstarf um byggingu með sálarrannsóknarmönnum er fræðilegur möguleiki. Æskilegt væri að skipst væri á skoðunum um þessi mál milli þessara tveggja félaga.

Ægir Ólafsson tók til máls: Skoðanir spíritista standa nær trúarbrögðunum en skoðanir dr. Helga Pjeturss. Þeir telja, að sálin sé án efnis. Á fundi sem Ægir var á hjá Hafsteini kom Runólfur fram og sagði á þessa leið: „Ég er eins lifandi og þið. Ég er af holdi og blóði eins og þið og með eins efniskendan líkama og þið“.

Ægir sagði að til væri geislan, eða afl, sem farið gæti milli hnatta á örskotsstund og breyst þar í efni. Þetta eru niðurstöður, sem vísindamenn telja að eigi sér stað.

Þorsteinn Guðjónsson mælti: Ánægjulegt var að heyra Ægi skýra frá ummælum Runólfs á fundi hjá Hafsteini. Mundi ekki þarna vera um að ræða stilliáhrif frá nefndum sitjara.

Mjög væri áhugavert og eftirsóknarvert, ef samstarf gæti tekist um rannsóknir fyrirburðafræðinga á vegum sálarrannsóknarmanna og Nýalssinna.

Pétur Gíslason tók til máls og mælti á þessa leið: Vilja vísindamenn láta í ljós álit sitt á því, hvort draumakenningar dr. Helga séu réttar? Við ættum að leita þessa álits þeirra. Vísindamenn eiga að skoða sinn eigin huga. Við eigum að ræða við vísindamenn um þessi efni. Dr. Helgi Pjeturss stóð á sama grunni og sálar-

rannsóknarmenn. Þeir reyna að sanna fortílu sína og sálfarir. En dr. Helgi rökstyður þá skoðun, að samband sé við íbúa á öðrum hnöttum, og að þar sé framlíf mannsins.

Ég held að dr. Helgi Þjeturss hafi ekki verið mjög mikill efnafræðingur, en til að skilja rétt sambandseðli lífsins, þarf efnafræðilegur og eðlisfræðilegur skilningur að vera fyrir hendi.

Fleira var ekki tekið fyrir og fundi slitið kl. 22,15.

Ingvar Agnarsson, fundarritari.

AÐALFUNDUR 6. APRÍL 1977

Aðalfundur í Félagi Nýalssinna var haldinn miðvikudaginn 6. apríl 1977, og hófst kl. 9 e. h. Mættur var 51 fundargestur.

Dagskrá fundarins var á þessa leið:

1. Lesin fundargerð síðasta fundar.
2. Inntaka nýrra félaga (ef nokkrir eru).
3. Tillaga um lagabreytingu.
4. Aðalfundarstörf:
  - A. Starf félagsins á liðnu ári: Kjartan Norðdal.
  - B. Lesnir endurskoðaðir reikn. ársins 1976. Gunnar Grímsson.
  - C. Umræður um A og B. lið.
  - D. Kosning tveggja manna í stjórnina.
5. Erindi með skuggamyndum.
6. Önnur mál.

Kjartan Norðdal setti fundinn og minntist félag, sem látist hafa á liðnu starfsári, en þeir eru þessir:

Sigurður Ólafsson

Sigurlinni Pétursson

Sigurður B. Jónsson

Guðlaug P. Guðlaugsdóttir

Gyða Jónsdóttir, Sólgörðum

Indriði Þórðarson, Kóngsbakka, Snæfellsnesi, ævifélagi.

Formaður bað fundargesti að rísa úr sætum til minningar um hina látnu félag.

Síðan bað formaður Helga Guðlaugsson, að stjórna fundi og Ingvar Agnarsson að vera fundarritara. Ingvar las fundargerð síðasta fundar 2. mars 1977, og var hún samþykkt.

Helgi minnti fundarmenn á að kosningarréttur fundarmanna væri bundinn því, að félagsgjöld hefðu verið greidd fyrir árið 1976. Þorsteinn Guðjónsson kvað þann skilning hafa komið fram, að gjöld greidd fyrir síðasta ár, 1976, skuli gilda fram yfir aðalfund.

Gunnar Grímsson kvað þann skilning eiga að ráða, að greiðsla, innt af hendi fyrir síðastliðið ár, skuli aðeins gilda fram að aðalfundi.

Helgi Guðlaugsson bar fram svohljóðandi breytingu við 11. grein félagslaganna:

Tillaga um breytingu á lögum Félags Nýalssinna: Aftan við 11. grein komi: „Tillögur um lagabreytingar skulu kynntar á félagsfundi eigi síðar en mánuði fyrir aðalfund.“
Helgi Guðlaugsson.

Tillaga þessi var borin undir atkvæði og samþykkt með handauppréttingu.

Kristín Sigurðardóttir kvaðst hafa óskað eftir að gerast ævifélagi, fyrir tveimur árum. „Hverju er hér til að svara?“, spurði hún.

Helgi varð fyrir svörum og kvaðst vilja taka þetta mál til athugunar, áður en á löngu liði. Ekkert virtist vera því til fyrirstöðu að venjulegir félagar gætu gerst ævifélagar. Dregist hefði að gera ný félagsskírteini í þessum tilgangi.

Kjartan Norðdal tók til máls og mælti á þessa leið:

„Ég skrifaði stjórninni bréf, þar sem ég kvaðst mundu draga mig í hlé um stundarsakir.“

Kjartan rakti síðan nokkuð gang mála í félaginu á síðastliðnu starfsári og fara hér á eftir nokkur atriði úr þeirri greinargerð:

1. Lagabreyting var gerð á síðasta aðalfundi (þann 7. apríl 1976) á nokkrum atriðum áðurgildandi laga.

2. Landsala og húsakaup. Kjartan rakti nokkuð framvindu þeirra mála á liðnu starfsári.

3. Umbætur voru gerðar á húsnæði félagsins á síðasta ári og kostuðu þær mikið fé og mikla sjálfboðavinnu nokkurra einstakra félagsmanna.

4. Kjartan minntist á landareign félagsins í Gröf í Laugardal, sem er um 51 ha að stærð, gjöf Guðrúnar Grímsdóttur á Gimli í Kanada.

5. Tilraunir til húsakaupa í miðbæ Reykjavíkur. Nokkurt fé safnaðist, en ekki svo að nægði. Reynt var að fá samþykki félags-

fundar til að selja hluta landsins í Laugardal, en tilskilinn meirihluti náðist ekki.

6. *Miðilsstarfsemi*. Miðilsfundir hafa einkum farið fram í stöð félagsins á mánudagskvöldum, en miðill á þeim fundum hefur ávallt verið Sveinn Haraldsson.

7. *Útgáfustarfsemi* á vegum félagsins. Tímaritið *Lífgeislar* og *Félagsblað Nýalssinna* hefur verið gefið út og hefur Ingvar Agnarsson annast útgáfu þessara rita. Samþykkt var á félagsfundum að bók Þorsteins Guðjónssonar, „Astrobiology“ skyldi auglýst í nafni Félags Nýalssinna.

8. 11 nýir félagar hafa gengið í félagið á síðasta starfsári. 6 félagsmenn hafa látist frá síðasta aðalfundi til þessa dags. 1 félagi hefur sagt sig úr félaginu á liðnu starfsári.

Um 90 hafa greitt félagsgjöld á sl. ári. Um 400 manns hafa gengið í félagið frá stofnun þess.

9. *Gjafir og styrkir*:

a. Félaginu hafa borist kr. 1.200.000,00 í húskaupasjóð.

b. Bókagjöf barst frá Péttri Gíslasyni, Eyrarbakka.

c. Peningagjöf var afhent félaginu í sambandi við lát Guðmundar Kristinssonar og skal þeirri upphæð verða varið til byggingar stjörnusambandsstöðvar (kr. 60.000,00).

10. Fundur var haldinn með blaðamanni frá Vísi um Nýalsmál. Grein birtist í Vísi eftir þennan fund.

Gunnar Grímsson las upp reikninga félagsins fyrir árið 1976. Nokkrar umræður urðu um reikningana sem voru síðan samþykktir af fundargestum.

Kjartan Norðdal tók til máls og mælti á þessa leið: „Líklegt er, að af því landsvæði, sem skipt hefur verið, mætti selja hvern hektara lands á 800 þúsund krónur. Um 40 hektarar eru uppi í heiði og mundi a. m. k. mega selja á um 100 þús. krónur hvern ha lands þar.

Pétur Gíslason: Mér finnst að hús byggt af félaginu verði að bera sig. Þeir sem nota húsið verða að borga leigu, hvort sem þar eru haldnir málfundir eða miðilsfundir.

Kjartan Norðdal upplýsti, að í ryksugusjóð hafi safnast um 18 þúsund kr.

Kosning: Lög frá fyrra ári mæla svo fyrir, að kjósa skuli um 2 menn í aðalstjórn og 1 varamann.

Á síðasta félagsfundum komu fram uppástungur um eftirfarandi menn: Ritari: Ingvar Agnarsson og Kjartan R. P. Kjartansson.

Meðstjórnandi: Sigríður Jónsdóttir. Varamaður: Þórir Kristinsson og Þorsteinn Guðjónsson.

Helgi kvað Kjartan R. P. Kjartansson ekki hafa greitt félagsgjöld og væri því ekki hægt að kjósa hann í stjórn félagsins. Magnús Norðdal bauðst þá til að greiða skuld Kjartans og tók gjaldkeri við þeirri greiðslu.

Síðan var gengið til kosninga og við talningu reyndust atkvæði falla á eftirfarandi hátt:

Ritari:

Ingvar Agnarsson, hlaut 33 atkvæði.

Kjartan R. P. Kjartansson, hlaut 13 atkvæði.

Sigríður Jónsdóttir, hlaut 1 atkvæði.

Meðstjórnandi:

Sigríður Jónsdóttir, hlaut 38 atkvæði.

Þorsteinn Guðjónsson, hlaut 5 atkvæði.

Varamaður:

Þorsteinn Guðjónsson, hlaut 23 atkvæði.

Þórir Kristinsson, hlaut 16 atkvæði.

Sigríður Jónsdóttir, hlaut 1 atkvæði.

Kjartan R. P. Kjartansson, hlaut 1 atkvæði.

Stjórnin er því óbreytt frá því sem hún var áður og er skipuð á eftirtalinn hátt:

Kjartan Norðdal, formaður.

Helgi Guðlaugsson, varaformaður.

Gunnar Grímsson, gjaldkeri.

Ingvar Agnarsson, ritari.

Sigríður Jónsdóttir, meðstjórnandi.

Benedikt Björnsson, varamaður.

Þorsteinn Guðjónsson, varamaður.

Endurskoðendur: Stungið var upp á eftirfarandi mönnum:

Guðmundur Jónsson á Kópsvatni og Ægir Ólafsson.

Þeir voru sjálfkjörnir, þar sem ekki komu aðrar uppástungur.

Þar sem svo áliðið var kvölds vannst ekki tími til að flytja erindi það, sem boðað hafði verið og einnig var sleppt umræðum um önnur mál.

Fleira var því ekki tekið fyrir og fundi slitið kl. 23,00.

Ingvar Agnarsson,

fundarritari.

EFNAHAGS- OG REKSTRARREIKNINGUR FYRIR ÁRIÐ 1976

EFNAHAGSREIKNINGUR PR. 31. DES. 1976

Eignir:

1. Peningar í sjóði	Kr.	8.098	
Sparisjóðsbók nr. 25632 ...	—	1.287.467	
— — 14789 ...	—	2.482	
— — 56715 ...	—	193.262	
Gíróreikningur nr. 6031 ...	—	<u>91.710</u>	Kr. 1.583.019
2. Bókabirgðir	—		211.100
3. Verðbréf	—		60.000
4. Bókasafn	—		4.027
5. Vízileign	—		315.695
6. Tímaritið Miðgarður	—		49.635
7. Fasteignir:			
Álfhólsvegur 121 fm.	Kr.	9.082.500	
Land í Gröf	—	<u>1.000.000</u>	— 10.082.500
8. Innbú og áhöld	—		<u>188.000</u>
			<u>Kr. 12.493.976</u>

Skuldir:

1. Inneignir félagsmanna	Kr.	310.000	
2. Dánargjöf G. Kr.	—	60.000	
3. Húskaupasjóður	—	1.160.000	
4. Höfuðstóll	—	<u>10.963.976</u>	
			<u>Kr. 12.493.976</u>

REKSTURSREIKNINGUR FYRIR 1976

Gjöld:

Rekstur fasteignar	Kr.	422.688
Ýms kostnaður	—	51.352
Orka	—	59.191
Símakostnaður	—	21.409
Tekjuafgangur	—	1.070.909
		<hr/>
	Kr.	1.625.549

Tekjur:

Félagsgjöld	Kr.	388.000
Gjafir	—	1.131.380
Vextir	—	106.169
		<hr/>
	Kr.	1.625.549

25. jan. 1977,
Gunnar Grímsson.

Um sálrænar skurðlækningar o. fl.

I.

Ég ætla að drepa á eitt atriði, er ég var nýlega að lesa um í bókinni „Miðlar og merkileg fyrirbæri“ eftir Maurice Barbanell, þýtt af Sveini Víkingi. Það er um „Sálrænar skurðlækningar“. Heyrði einhverntíma í útvarpi á furðulýsingu á þessum fyrirbærum, einhversstaðar suður í heimi, en hugsaði lítið um það, það var svo slitrótt, sem ég heyrdi. Þótti því vænt um að rekast á áreiðanlegar frásagnir af slíkum lækningum á Englandi, á síðustu áratugum. Telur höf. að minnsta kosti þrír miðlar þar, hafi verið farvegir slíkra lækninga og oft í fjölda manna viðurvist. Set hér frásögn af einni slíkri lækningu. Miðillinn hét Cliff Lloyd. Sjúklingurinn, frú H. Sinclair, „leitaði til hans í örvæntingu sinni vegna þess að lækniur hennar gat ekki ráðið neina bót á óþolandi kvölum innvortis“. „Stjórnandi miðilsins sagði henni, að hún hefði æxli innvortis, sem hann væri fús að fjarlægja. Sjálf aðgerðin fór fram að viðstöddum 15 manns og þar á meðal var eiginmaður konunnar.“ Ég var lögð á dívan og breitt yfir mig teppi“, sagði konan. „Frú Lloyd, sem ávallt aðstoðar mann sinn, tók þétt um mjaðmirnar á mér. En hinn ósýnilegi lækniur hélt höndinni á Lloyd beint yfir kviðarholi mínu. Allt í einu kenndi ég greinilega til þannig, að mér fannst eitthvað hreyfast innan í mér.“ Miðillinn, sem ennþá var í svefni, gekk síðan að þvottaskálinni til þess að þvo sér um hendurnar. Frú Sinclair og þeir sem viðstaddir voru horfðu á sápuvatnið verða smátt og smátt tærara. „Og þarna lá æxlið í skálinni“, fullyrti hún. „Ég tók það heim með mér og varðveitti það um tíma í spíritus og sýndi það rúmlega 30 manns sem sönnun þess, sem Lloyd hafði gert fyrir mig. Síðan gróf ég það í garðinum. Eftir það hefi ég aldrei fundið til innvortis þrauta“. Margt fleira er sagt um þennan miðil og lækningar hans. Og um tvo aðra og lækningar þeirra. Um annan þeirra segir svo í upphafi: „Svipaða lækningagáfu og síst minni hefur frú Ísa Northage í Nottingham. „Hinn ósýnilegi lækniur, sem þar er að starfi, nefnist Dr. Reynolds. Lækningar þessar fara að jafnaði fram í kirkjunni á stað framan við altarið í fullri dagsbirtu og að söfnuðinum viðstöddum og ásjáandi“. Þetta virðast mér ótrúlega furðulegar lækningar. Og þó ekki síður merkilegt það sem Lang lækniur segir um framkvæmd þeirra. En Lang er hinn framliðni lækniur, er starfar gegnum þriðja miðilinn, sem sagt er frá í þessum

kafli: „Lang læknir kveðst ekki framkvæma aðgerðir þessar á sjálfum líkama sjúklinganna, heldur á *eterlíkama* þeirra, sem ber hina sömu mynd. Stundum kveðst hann þurfa að nota útfrymi frá miðlinum til þess að geta með því gert við sjúk líffæri.

Það er staðreynd, þó furðulegt sé, að sumir sjúklingar verða varir við ör á líkama sínum eftir aðgerð alveg á sama hátt og þegar um venjulega lækni-aðgerð er að ræða. Þetta segir Lang stafa af því að enda þótt bæði aðgerð og lækning eigi sér stað í *eterlíkamanum*, komi afleiðingar hvorstveggja fram, á hinum sýnilega efnislíkama.“

Í þessum ummælum Langs kemur fram stórmerkileg greinar-gerð, ef borin eru saman við reynslu *Shaficen Karagullu* í „Nýjar víddir í mannlegri skynjun“. Þar segir hún m. a. bls. 124: „Margt gáfað fólk, sem unnið hefir með mér lýsir *orkusviðum* í og umhverfis mannlíkamann. Eitt þeirra er *orkulíkaminn* sem nátengdur er efnislíkamanum. Flestar tilraunir mínar til þessa, hafa beinst að þessu sviði og tengslum þess við líkamlegt ástand. Tvö svið mynda hluta þess orkusviðs, en það eru *tilfinningasviðið*, sem nær frá 30 og allt að 50 sm út frá líkamanum og *huglæga sviðið*, en það nær venjulega um rúma 60 sm frá líkamanum. Þeir, sem skynja þessi svið, sjá á þeim greinilegan mun og ýmis áhrif, sem stundum koma fram í þeim öllum í senn.“

Á orkulíkamanum og sambandi hans við efnislíkamann er nánari lýsing í fyrra bréfi mínu, tekin af bls. 97. Af ástandi orkulíkamans, geta hinir skynnæmu lesið heilbrigðisástand einstaklingsins og jafnvel forspil sjúkdóma, nokkru áður, en þeir koma fram í efnislíkamanum. Það er því auðsætt, að hin andlegi orkulíkami, hverju nafni sem hann nefnist, er fullkominn forvegur hverskonar sálrænna lækninga, því hann er í öllu, kjarni efnislíkamans. Og það er mér stórkostleg staðreynd að rannsóknir Karagullu skuli ótvírætt sanna tilveru hans.

Páll H. Arnason, Vestmannaeyjum.

II.

Margt þykir mér athyglisvert í framanritaðri grein Páll H. Arnasonar, og í þeim tilvitnunum er hann tilfærir úr ritum hinna merku höfunda.

Frægastar munu vera lækningar Tonis Agpaoa á Filippseyjum, og nokkurra annarra á þeim slóðum, en þær hafa vakið heimsathygli, á síðari árum.

En það, sem segir frá í bókinni: „*Miðlar og merkileg fyrirbæri*“, sem vitnað er í hér að framan, er segir frá hliðstæðum lækningum á Englandi, er ekki síður merkilegt.

Maurice Barbanell, höfundur umræddrar bókar, talar um *eterlikama*, og fari lækning og lækniaðgerð fram í honum, þegar hinn framliðni læknir sé að störfum með aðstoð hins jarðneska huglæknis.

Ekki kann ég við að tala um að fleiri en einn líkami tilheyri einum og sama manni. Finnst mér þetta heldur villandi og ekki leiða til vísindalegs eða náttúrufræðilegs skilnings á viðfangsefnum. Karagulla talar um orkusvið, tilfinningasvið og huglæg svið. Má þetta e. t. v. til sanns vegar færa, með nokkrum hætti.

Vitað er nú, og vísindalega viðurkennt og sannað, að lífgeislan stafar frá mannlíkamanum (og öllu sem lifir). Og ekki er óhugsandi að næmt fólk og sjáendur, geti þar greint einhverjar mismunandi tegundir geislunar frá einum og sama manni. En ekki finnst mér samt rökrænt eða náttúrufræðilegt eða til skilnings fallið, að tala um fleiri eða færri líkami hvers manns, því hér mun aðeins vera um mismunandi geislun og geislunaráhrif að ræða.

Þegar „kraftaverka“-lækningar gerast á sjúkum mönnum stafar það af lífgeislum og líforkuaðstreymi, frá lengra komnum háþroskaverum annarsstaðar í geimi, sem hafa til að bera mátt og góðvild miklu meiri en við menn getum gert okkur í hugarlund. Þar sem miklir huglæknar eru fyrir hendi, ásamt stuðningsmönnum sínum sem einbeita sér að lækningum sjúkra manna, skapast sérstakt aflsvæði eða orkusvæði, og möguleikar skapast hinni æðri orku að koma sér hér við. Allar slíkar lækningar má rekja til þessarar aðsendu orku.

Eitt brýnasta viðfangsefni jarðarbúa, er að skapa hér þau skilyrði til móttöku æðri orku, að lækningar gætu aukist langt umfram það, sem enn er, því á fáum sviðum jarðlífsins er þörfin meiri til úrbóta. Þjáning er andstæða hins sanna lífs.

Ingvar Agnarsson.

HUGLEIÐINGAR MÆÐGNA

Aðalfundur var haldinn í félaginu nýverið, eða 6. apríl s. l. Ekki er ætlunin að fjalla um þann fund sérstaklega, aðeins að

koma á framfæri hugleiðingum okkar um félagsmál Nýalssinna svona yfirleitt.

Sú staðreynd að aðeins fimm nýir félagar bættust við í félagið á heilu ári segir sína sögu — göngum við afturábak eða götuna fram eftir veg?

Margt af því sem Kjartan Norðdal ræddi á umræddum fundi fannst okkur spor í rétta átt og þó við förum ekki nánar út í það nú, erum við dálítið hissa á að gamlir félagar virðast ekki sjá að félagið þarf innan sinna vébanda talsvert frjórri félagsanda og samstöðu. Okkur finnst líka vanta gamalkunn andlit í hópinn. Hvað er að? . . . Auðvitað má kenna okkur, sem enn telja sig félagsmenn, en mæta sjaldan, um hitt og þetta og er það réttmætt. Það geta samt verið og eru margar ástæður til þess að félagsmenn geta ekki mætt á fundum, en verst er sú ástæðan að fólki hreinlega leiðist á fundunum; nenna ekki að hlusta á eilíft ósamkomulag um, að okkar mati, aukaatriði. Jafnvel á frekar rólegum fundum finnur maður einskonar spennu í loftinu. — Hvern er verið að blekkja? — Ef dægurþras um hver á að stjórna félaginu er aðalatriðið í þessu félagi, þá erum við ekki með.

Okkur er ljóst að margir hafa unnið vel fyrir félagið og mál-efnið, en, því miður, ekki í samráði við hvert annað. Okkur finnst að stjórn þessa félags eigi að stefna að líflegu og frjálsglegu starfi, þar sem góðvild og glaðværð ríkir. Ég (Norma) kom með móður minni á minn fyrsta fund fyrir svo sem 15 árum og þá unglíngur. Hefir mér ætíð síðan fundist félagsfundir, þeir sem ég hefi mætt á, of „hátíðlegir“ of einhvernveginn falskir. Margir reyna að líta svo út sem hefðu þeir „geislabaug á höfði“ og með því gefa til kynna að samvinna innan félagsins sé aldeilis óþörf — „ég-get-þetta-jú-allt-betur-en-hinir.“

Miðilsfundir eru hluti af starfinu, en varla náum við góðu sambandi við framliðna jarðarbúa og íbúa annarra hnatta ef við erum ekki einusinni fær um að ná sambandi við hvert annað innan félagsins. Þetta ástand hamlar áreiðanlega starfi miðla okkar og er síst til að bæta líðan þeirra. Ég (Hulda) held ég hafi ekki setið samstilltan og skemmtilegan fund síðan forðum daga á Hverfisgötu 21, má þó bæta við að á seinni árum hafi ég ekki mætt vel og sé reglulegur „félagsskítur“.

Það virðist vera mikið af einstaklingshyggjumönnum innan félagsins og vissulega erum við og verðum einstaklingar, en ekki hópsál, en við, þessir einstaklingar, *verðum* að þjálfva okkur í að

mynda keðju, sterka keðju einstaklinga. Ef þess er ekki kostur er alveg eins gott að hætta þessu puði, skipta eignum okkar og leitast við að sameinast í minni hópa. Eins og nú er ástatt eigum við aðeins eitt sameiginlegt: Við teljum að dr. Helgi hafi í ritum sínum vísað mannkyninu á hina réttu leið til skilnings á tilverunni og bent á hinar tvær leiðir sem fara má, leiðina til hins illa og hörmulega, og leiðina til farsældar, síaukinnar fegurðar og samstillingar. — Okkar er að velja. . . .

Við vorum rétt í þessu að rabba um hvernig okkur finnst að félagsstarfið mætti vera og hvort ekki væri gott að staldra nú dálítið við og reyna að beina starfinu innávið, kynnast betur og gera tilraun til að samstillast. Við teljum að ástandið myndi batna smátt og smátt 1) ef húsnæði fengist miðsvæðis í Reykjavík (félagssvæði okkar (salurinn) í Kópavogi er orðið svo „heilagt“ að þar má ekkert gera sem felur í sér glöðværð). 2) höfð yrðu tónlistarkvöld (ekki væri verra ef félagsmenn sjálfir yrðu skemmtikraftar, svona í og með). 3) bókmennta- og/eða rabbkvöld (málfundir); framsögn kennd þeim sem þurfa og vilja, 4) leshringir, þ. e. lesið úr Nýal og öðrum bókum og umræður á eftir, þetta yrði um leið góð æfing fyrir þá sem ekki geta talað rökrétt um það sem þeim býr í brjósti, 5) selt yrði vægu verði kaffi, te og gosdrykkir og meðlæti og gætu félagsmenn og konur jafnvel komið með smávegis með sér við og við, sem svo yrði selt. (Ágæt þótti okkur sú hugmynd Péturs Gíslasonar á aðalfundi að taka þyrfti gjald fyrir afnot af fundarherbergi o. s. frv., en ekki sífellt að þurfa að treysta í einu og öllu á gjafir og framlög misjafnlega velstæðra félagsmanna, þó gott sé til þesskonar gjafa að vita þegar miklar framkvæmdir eru á döfinni.

Og tölum svo um jörðina okkar, þessa í Laugardalnum. Hún er eign okkar allra, er ekki svo? Hversu stóran skilka þurfum við til eigin nota, þ. e. til að byggja (einhverntíma) húskofa á fyrir félagsmenn og sæmilega stóran blett í kringum hann til að rækta upp og gera fallegan. Höfum við nokkuð að gera við meira af þessu landi, þessari góðu gjöf — eða eigum við að láta þetta liggja og láta svo einhvern, eftir svo sem hundrað ár selja landið til stuðnings ef til vill annars málefnis en til var ætlast?

Við leggjum til að það sem við ætlum ekki að nota sjálf af þessu landi verði selt og hús keypt fyrir, á þeim stað sem flestum semst um. — Og svo að við gerumst nú spákonur: ef ekki linnir þessari áralöngu togstreitu innan félagsins fær það áreiðanlega

„bráðapest“ og deyr, því engin venjuleg manneskja endist til að leggja því lið til lengdar. Við þurfum að laða til okkar nýtt fólk, ungt fólk með ferskar hugmyndir. Til að fyrirbyggja allan mis-skilning, erum við ekki meðlimir neins sérstaks hóps nýalssinnaðs fólks. Við óskum þess af alhug að sjá sameinaða nýalssinna; ef nauðsynlegt er að smærri hópar vinni saman að einhverju málefni findist okkur eðlilegt að slíkir hópar gerðu þá Félag Nýalssinna að sínu sambandi, sem svo héldi ráðstefnu á ári hverju, eða annað hvert ár, eins og lög gera ráð fyrir.

Ósk okkar er sú að við félagar reynum að hreinsa hugann og venja okkur af þessari sífelldu taugaspennu; eins og nú er, erum við engin fyrirmynd annarra, hvað fagurt líferni snertir. Leggjum kapp á að búa okkur undir að verða fær um að túlka kenningar dr. Helga á þann hátt að vísindamenn leggi eyrun við, því enn er eftir að sanna þessa kenningu, þó við sem aðhyllumst hana þykjumst í „hjarta“ okkar vita að hún er sönn.

Norma Samúelsdóttir, Hulda Valdimarsdóttir Ritchie.

LÍFGEISLAR

Nýjar uppgötvanir á sviði rafsegulfræðinnar hafa opnað læknávisindunum óvænta möguleika.

Grein úr „World Digest“, eftir Dyson Carter.

Við skulum hugsa okkur, að þú einn góðan veðurdag rekist inn á stóra rannsóknarstofu. Í einu horninu sérð þú einhvern vísindamann sitja álútan við afar margbrotið viðtæki. Hann stillir skífur og snerla af mikilli leikni og nákvæmni og hlustar með stakri athygli eftir einhverjum merkjum. „Afsakið prófessor,“ segir þú í hálfum hljóðum, „eruð þér að reyna að ná í Ástralíu?“

„Nei,“ svarar hann stuttlega.

„Hvaða stöð eruð þér þá að reyna að hlusta á?“

Hann bendir á borðið, þar sem stór laukur liggur í skál, fullri af vatni, og segir: „Ég er að reyna að hlusta á laukinn þarna. En það er stundum erfitt að hlusta á lauk. Í dag eru, til dæmis, miklar truflanir frá kálhausnum.“

— — —
Laukurinn er útvarpsstöð. Það er kálhausinn líka. Einnig litli fingurinn á þér, blóðið í æðum þínum, lifrin, jafnvel vartan á þumalfingrinum. Hver einasta lífvera getur „útvarpað“ alveg ótrúlegum „dagskrám“. Bylgjusviðið, sem þetta útvarp fer fram á, er af vísindamönnum kallað M-geisla sviðið.

Þessir geislar eiga sína sögu, sem hófst fyrir rúmum 20 árum austur á Krímskaga. Skömmu eftir rússnesku byltinguna, hóf prófessor við Krímháskólann, Gurwich að nafni, rannsóknir á laukrótum. Hann var að reyna að grafast fyrir, hvers vegna ræturnar vaxa svo ört, meðan laukurinn er að spíra. Næstum af hendingu varð hann þess var, að um leið og ræturnar fóru að vaxa, mynduðust allt í kringum þær einhverskonar rafmagnstruflanir, sem hægt var að hlusta á. Von bráðar tókst Gurwich að þekkja þessar truflanir. Þær voru alveg ný tegund af rafsegulbylgjum.

Til þess að fá hugmynd um, hvað þessir M-geislar eru, skulum við virða fyrir okkur nánustu skyldmenni þeirra á rafmagnssviðinu. Út-fjólubláir geislar eru t. d. geislar með mjög stuttri bylgjulengd, svo stuttri, að þeir eru ósýnilegir mannlegu auga. Ennþá styttri bylgjulengd hafa samt röntgengeislarnir. Á milli þessara tveggja sviða liggur bylgjusvið M-geislanna.

Er hinn rússneski vísindamaður skýrði frá tilraunum sínum, var hlegið að honum fyrst í stað. En þýzkir, franskir og amerískir

lífeðlisfræðingar rannsökuðu tilraunir hans og komust að sömu niðurstöðu. Þeir heyrðu allir laukinn „útvarpa“. Vegna þess að þessar bylgjur sköpuðust allsstaðar, þar sem lífandi frumur voru í vexti og skiptingu, voru þær kallaðar Mitogenetiskir geislar og stytt í M-geislar. (Á íslenzku ættu þeir samkvæmt því að heita G-geislar — gróðurgeislar).

— — —
Það leið ekki á löngu áður en Gurwich kom vísindaheiminum aftur á óvart. Í þetta skipti hleraði hann bylgjur, sem komu frá mannlíkamanum. Þessir M-geislar komu einnig frá líkamsvefum, sem voru ekki í vexti, t. d. blóðinu, vöðvunum og taugunum. Gurwich og öðrum vísindamönnum tókst bráðlega að sanna, að M-geislar stafa út frá öllum vefum, þar sem lífræn efnaskipti eiga sér stað. Mitogenetiskir geislar var því ekki réttnefni lengur. En vísindamennirnir höfðu engan tíma til þess að vera að skipta um nafn. Hver uppgötvunin rak aðra, víðs vegar um heim. Audubert, hinum snjalla franska eðlisfræðingi, tókst að framkalla M-geisla í tilraunaglösum með kemiskum aðferðum, án þess að nota nokkrar lífverur. Því næst tókst Gurwich að smíða einföld en hárnákvæm mælitæki, til að mæla M-geisla. Hann fann, að M-geislar höfðu áhrif á gerlagróður, það var hægt að örfa hann og draga úr honum með þeim. Á grundvelli þessarar uppgötvunar var fyrsti „lífeðlismælirinn“ smíðaður. Þessi mælir hleraði miklu veikari geisla, en eldri tæki höfðu gert.

Fyrir vísindin hafa þessir M-geislar geysilega þýðingu. Til dæmis myndast mismunandi geislar í frumunum við hinar ýmsu breytingar, sem fara fram í þeim. Hingað til hafa líffræðingar ekki haft nein tók á að fylgjast með slíkum breytingum, nema með því að skera þær frá hinum lífandi líkama og skoða þær í smásjá. En með því að notfæra sér M-geisla geta þeir fylgzt með þessum breytingum, án þess að trufla starf þeirrar lífveru, sem í hlut á. Við skulum taka eitt augljóst dæmi um, hvernig hægt er að færa sér þetta í nyt. Gurwich mældi M-geislann frá taugahnoða í lífandi froski. Þeir létu froskinn verða fyrir mismunandi áhrifum: snertingu, hljóði, hita, rafmagni o. s. frv. og fundu, að geislarnir voru mismunandi í hvert skipti. Þetta sannaði það, sem vísindamenn hafa lengi haldið, að taugaviðbrigði eru afar margvísleg og frábrugðin og að þau eiga ekkert sameiginlegt nema nafnið.

Frá þessum tilraunum færðu hinir rússnesku vísindamenn sig upp á skaftið til enn veigameiri rannsókna. Nú fóru þeir að mæla

M-geislann í augntaugum á lifandi froskum. Það kom á daginn, að geislarnir breyttust eftir því hvaða litur var á ljósinu, sem notað var. Með þessu var útkljáð hin aldagamla deila um, hvaða liti froskar og önnur dýr sjái. Þessa aðferð er einnig hægt að nota á mönnum. Hún er notuð til rannsókna á blindu til að finna hvaða hlutar augans eru skemmdir eða sýktir og hverjir heilbrigðir. Allt þetta er framkvæmanlegt án þess að snerta augað.

— — —
Næsta spurning var, hvort hægt væri að nota þessa geisla til sjúkdómsrannsókna. Það hafa þegar verið gerðar tilraunir með M-geisla í sambandi við sulfa-lyf. Hingað til hafa verkanir þessara undralyfja verið hulin ráðgáta. Gurwich fann, að M-geislar nýrnanna breyttust nokkrum mínútum eftir að slíkum lyfjum hafði verið dælt í blóðið. Af þessu gátu sérfræðingar ráðið það, að þessi lyf orsaka skjótar og mikilvægar breytingar á frumum líkamans, sem gefa vísbendingu um, í hvaða átt áframhaldandi rannsóknum skuli stefnt.

Frá sjónarmiði allra sjúkdómslækninga eru þau áhrif, sem lyf hafa á blóðið, langmikilvægust. Er Gurwich og aðrir vísindamenn fóru að rannsaka M-geislan blóðsins, rak hver uppgötvunin aðra.

Blóðið gefur stöðugt frá sér M-geisla. Síðustu rannsóknir hafa leitt í ljós, að þessir M-geislar eru ekki aðeins háðir áhrifum lyfja heldur einnig aldri, kyni, almennu heilsufari, hungri, svefni og geðshreringum. Þessar athyglisverðu niðurstöður vekja strax hjá okkur þá spurningu, hvort vísindin geti opinberað huldustu leyndardóma mannslíkamans, aðeins með því að mæla M-geislan hans. Það hafa þegar verið gerðar margar athuganir á þessu sviði á nokkrum rannsóknarstofum. Til dæmis deyfist M-geislan blóðsins í hraustum manni, er hann þreytist af líkamlegri áreynslu, en eftir stutta hvíld örvast geislanin aftur. En langvarandi erfiði og sú ofþreyta, sem því fylgir, stöðvar alla M-geislan í lengri tíma. Þetta er fyrsta óskeikula aðferðin, sem vísindin hafa fundið til þess að mæla þreytu.

Einn af aðstoðarmönnum Gurwichs, Dr. D. Borodin að nafni, varð þess var, er hann var að mæla M-geislan blóðs í hestum, að stundum áttu sér stað mjög snöggar breytingar á geislan blóðsins í hryssum. Við nánari athugun komst Borodin að því, að á meðan á tilraununum stóð, höfðu sumar hryssurnar orðið fylfullar. Nú tók hann nokkrar hryssur, sem ekki voru með fyli, mældi M-geislan þeirra, og lét svo halda þeim. Sumar af hryssunum sýndu strax

breytta geislan, en aðrar ekki. Eftir hæfilega tímallengd lét hann dýralækni rannsaka, hverjar af hryssunum væru fylfullar. Það voru einungis þær, sem höfðu sýnt breytingu á geislan strax eftir að þeim hafði verið haldið. Enn sem komið er hefir ekkert verið látið uppskátt um, hvort nokkrar rannsóknir, í þessa átt, hafi verið gerðar á konum.

Uppgötvun M-geislanna hefir opinberað alveg nýja möguleika í meðferð sjúkdóma. Á rannsóknarstofum hafa vísindamenn gert tilraunir með að dæla í lifandi dýr efnum eða efnasamböndum, sem vitað er að orsaka krabbamein. Um leið breyttist bylgjulengd M-geislanna í dýrinu. Áður en langt um leið fór að bera á sýnilegu krabbameini. M-geislar geta þannig gefið okkur vitneskju um vissar tegundir af krabbameini, löngu áður en nokkur önnur aðferð getur það.

— — —
Nýlega var í brezka útvarpinu sagt frá tilraunum, sem gerðar voru í Oxford til að greina meiðsli og skemmdir á vöðvum og taugum með athugunum og mælingum á rafmagnsstraum þeirra. Ræðumaðurinn sagði:

„Hver einasti vöðvi í mannlíkamanum er samsettur af mörg þúsund örsmárra vöðvaþráða, sem geta dregið saman, hver um sig. Þessir einstöku þræðir eru tengdir saman í flokka, nokkur hundruð í hverjum flokki, og stjórnast hver flokkur af einum taugaþræði. Þegar vöðvi dregst saman á sér hliðstæður samdráttur í hinum einstöku flokkum, og því öflugri sem samdrátturinn er, því fleiri flokkar taka þátt í honum.

Um leið og vöðvaþræðirnir dragast saman, gefa þeir frá sér veikan rafmagnsstraum. Þessa strauma er hægt að leiða út með því að stinga nállaga rafskauti (elektróðu) inn í vöðvann. Þeir eru afar veikir og eina leiðin til að geta hlerað þá, er með því að nota sterka magnara, eins og þá sem eru notaðir í viðtækjum. Þessir mögnuðu straumar eru svo leiddir í riðgrind svipaða þeim, sem notaðar eru við sjónvarp og verða þeir þá sýnilegir, en geta stundum orðið það tíðir, að mannleg augu skilgreina þá ekki að fullu. Vegna þess eru þeir einnig leiddir í hátalara, þar sem þeir orsaka mjög breytileg hljóð, svo að auðvelt er að greina, ef einhver breyting verður á straumnum. Með þessu móti er bæði hægt að sjá og heyra hreyfingar vöðvanna.

Um leið og taugakerfi einhvers vöðva er rofið eða deyft, verður hann máttlaus og hættir í nokkra daga að gefa frá sér rafmagns-

strauma. Svo hefjast þeir á ný, en eru þá mjög frábrugðnir þeim straumum, sem koma frá vöðvum undir taugastjórn, því að nú eru þeir ennþá veikari en áður, síendurteknir og reglulegir. Ástralskur vísindamaður hefir sýnt fram á að þeir stafi frá ósjálfráðum samdrætti hinna einstöku vöðvatrefja, en ekki frá vöðvaþráðunum, eins og í heilbrigðum vöðvum. Með þessari vitneskju er auðvelt að ganga úr skugga um, hvort taugakerfi einhvers vöðva er skemmt eða ekki. Ef vöðvi, sem verið hefir máttlaus í nokkra daga, gefur engan straum frá sér, aðeins lítinn vott, um leið og nálinni er stungið í vöðvann, er um leið fengin örugg víssa um, að taug hans er óskemmd, þótt hún starfi ekki í svipinn. En ef á hinn bóginn stutt og háttbundin merki heyrast, gefur það til kynna, að taugarnar hafa laskazt eða eyðilagzt. Með þessu móti er hægt að afla sér upplýsinga um ástand tauganna í vöðvum og líffærum, sem hafa laskazt af slysum eða sjúkdómum.“

„Grein þessi vekur ýmsar spurningar, því sumt í henni virðist mjög ótrúlegt. Nú er hún orðin rúmlega 30 ára gömul og hvaða aukin þekking hefur bæst við á þessu sviði síðan greinin birtist?“ (Úr bréfi frá Guðm. Jónss. sem sendi mér grein þessa). — Greinin birtist í Úrvali í júlí-ágúst 1943. — Ritstj.

ASTROBIOLOGY

— ný bók eftir Þorstein Guðjónsson

Bókin er 208 bls. að stærð myndskreytt og bundin í pappírskilju-hefti.

Bókin skiptist í 18 kafla, sem skipað er í sex aðaldeildir og eru fyrirsagnir þeirra þessar:

1. Pioneers (frumherjar)
2. Dreams (draumar)
3. Bioradiation (lífgeislun)
4. Life After Death (líf eftir dauðann)
5. Biodynamics (lífaflfræði)
6. Retrospect and Prospect (litazt um í fortíð og framtíð).

ASTROBIOLOGY er almenn kynning íslenzkrar heimsfræði á hinu víðlesnasta erlendu máli.

ASTROBIOLOGY skapar fræðum Nýals tengsl við ýmsa hina merkustu þætti í vísindaframvindu samtíðarinnar.

VERÐ KR. 1900.

LÍFGEISLAÚTGÁFAN
Pósthólf 722, Reykjavík.

Bókin fæst í bókabúðum og hjá FÉLAGI NÝALSSINNA í Stjörnusambandsstöðinni, Álfhólsvegi 121, Kópavogi. Sími 40765. (Pósthólf 1159, Reykjavík).

EFNISYFIRLIT

Vetrarbrautahópur (NGC 6027) í Höggormsmerki. (Sjá mynd á forsíðu). I. A.	—	2
FRÉTTIR AF FÉLAGSSTARFI:		
Félagsfundur 3. nóvember 1976	—	3
Félagsfundur 1. desember 1976	—	5
Félagsfundur 5. janúar 1977	—	8
Félagsfundur 3. febrúar 1977	—	11
Lífgeislaútgáfan	—	14
Félagsfundur 2. mars 1977	—	15
Aðalfundur 6. apríl 1977	—	18
Efnahags- og rekstrarreikningur fyrir árið 1976	—	22
Um sálrænar skurðlækningar o. fl. P. H. Á. og I. A. ...	—	24
Hugleiðingar mæðgna N. S. og H. V. R.	—	26
Lífgeislar (Úr World Digest)	—	29
Nýjar uppgötvanir á sviði rafsegulfræðinnar hafa opnað læknavísindunum óvænta möguleika.		

Stjörnusambandsstöðin, Álfhólsvegi 121, Kópavogi, sími 40765.
Almennir félagsfundir eru þar fyrsta miðvikudag hvers mánaðar
kl. 9 e. h. Umsjónarmaður: Sveinn Haraldsson.